

Achtergrond informatie: Geluidsoverlast Nijkerk – oostkant A28 - Planstudie Knooppunt Hoevelaken

Referentie nummer: 121119 B

Hierbij treft u achtergrond informatie over de huidige en toekomstige verwachte geluidsoverlast in Hoevelaken en Holkerveen, vooral langs de oostkant van de A28.

De Stichting Hoevelaken Bereikbaar & Leefbaar (SHB&L) heeft diverse brieven geschreven waarin wij, namens de inwoners van Hoevelaken en omgeving, hebben aandacht en actie gevraagd om het milieuprobleem op te lossen.

Samenvatting

De bewoners van Hoevelaken en Holkerveen hebben al jaren geleefd met te hoge geluidsbelasting en met lucht verontreiniging op de grens van acceptabel. Als de huidige plannen van RWS worden doorgezet en geen bovenwettelijke maatregelen worden uitgevoerd om de geluidsoverlast en luchtverontreiniging te verbeteren dan zal deze situatie nog verder verslechteren, vooral langs de A28 ten noorden van het Knooppunt, waar huizen staan met een huidige geluidsbelasting van boven 65dB. Het doel van de wet SWUNG om geluidsoverlast te verminderen en het doel van Planstudie Knooppunt Hoevelaken om de leefbaarheid te verbeteren worden ZEKER niet gehaald.

Acties

De SHB&L heeft de Minister van I&M en de Leden van de Tweede Kamer verzocht te erkennen dat het noodzakelijk is om in ernstige situaties als langs de oostkant van de A28 ten noorden van Knooppunt Hoevelaken die nu ervaren worden de leefbaarheid fundamenteel te verbeteren. Dat betekent wat ons betreft dat er maatregelen worden genomen voor **milieuvorzieningen ter bescherming van Hoevelaken en omgeving**. Wij stellen dit mede omdat in de voorbije jaren de grens voor de maximale geluidsoverlast regelmatig verhoogd is door aanpassingen van het wegvak. Door nu weer een verhoging van de huidige geluidsbelasting met 1,5 dB toe te staan, wordt dit ervaren als een aanslag op onze gezondheid en die van alle inwoners van Hoevelaken en omgeving. Het kan toch niet waar zijn dat dit zo maar geaccepteerd wordt.

De SHB&L heeft de Provincie Gelderland verzocht om *een* aanzienlijke bijdrage om voorzieningen te treffen zodat de overlast in Hoevelaken en omgeving in ieder geval substantieel kan worden verlaagd.

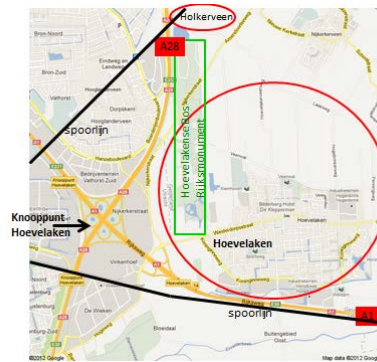
De SHB&L heeft de raadsleden van Gemeentes Nijkerk en Amersfoort en de betrokken bestuurders van Knooppunt Hoevelaken Project in BOK2 te zorgen dat vermindering van geluidsoverlast van die huizen met de hoogste geluidsbelasting in het planstudie gebied als hoogste prioriteit komt op de wensen lijst van de regio. Dus niet streven naar een gelijke verlaging in het gehele projectgebied, maar eerste de gebieden en woningen met de hoogste geluidsoverlast aan te pakken.

Wij verzoeken U alle om te zorgen dat de milieubelangen worden gewaarborgd in de Planstudie Knooppunt Hoevelaken en dat de belangen van milieu aspecten net zo goed behartigd worden als de infrastructurele belangen.

1. Inleiding

Namens de inwoners van Hoevelaken en Holkerveen wil de Stichting Hoevelaken Bereikbaar & Leefbaar (SHB&L) u attent maken op een onacceptabele en zorgwekkende situatie die dreigt te ontstaan na de reconstructie van Knooppunt Hoevelaken, vooral voor de **bewoners aan de oostkant van A28 ten noorden van het knooppunt**, tenzij adequate maatregelen worden getroffen.

Wij vragen uw aandacht en uw actie om te voorkomen dat de gezondheid van de inwoners van Hoevelaken en Holkerveen wordt beschadigd door onacceptabele hoge geluidsoverlast en luchtverontreiniging.

2. Wat gaat er gebeuren in de Planstudie Knooppunt Hoevelaken

Het huidige basisontwerp van RWS geeft een aantal voornemens te zien:

- 2 fly-overs over de A28 ten noorden van het knooppunt (A1 Apeldoorn naar A28 Utrecht en A1 Amsterdam naar A28 Zwolle).
- RWS heeft daarnaast de wens om een 3rd fly-over te bouwen (A28 Utrecht naar A1 Amsterdam).
- A28 en A1 worden verbreed van 2 x 2 rijbanen naar 2 x 4 rijbanen
- De fly-over A1 Apeldoorn naar A28 Utrecht en de verbidingsboog A1 Apeldoorn naar A28 Zwolle komt veel dichterbij de woonkern van Hoevelaken.
- De geluidsproductieplafonds zijn per referentiepunt inmiddels bepaald
- Op basis van een mogelijke oplossing (basisontwerp) en op basis van huidige techniek m.b.t. stille wegdekken zijn de geluideffecten en wettelijk doelmatige maatregelen voor 2030 in beeld gebracht.¹
- Door verbreding/aanpassingen rijkswegen én groei verkeer ontstaat in 2030 een berekende overschrijding van het GPP van 0,3 – 1,2 dB.
- De wettelijke doelmatige maatregelen die gepland zijn, zijn:
 - Toepassing van 2 laags ZOAB
 - Langs de A1 bij Hoevelaken en Terschuur is een geluidsscherm gepland van maximaal 5 meter hoog.
 - **Aan de oostkant van de A28 tussen het Knooppunt en afslag Corlaer ten noorden van het knooppunt zijn GEEN schermen gepland.**
 - Op de westkant van de A28 ten zuiden van het Knooppunt worden over bijna de hele lengte schermen geplaatst.

- Schermen worden ook gepland langs het Industrie terrein de Wieken en langs het natuurgebied de Schammert, ondanks het feit dat er hier geen huizen staan.
- De gevolgen van een 3de fly-over (A28 Utrecht naar A1 Amsterdam) voor de geluidsoverlast in Hoevelaken en Het Hoevelakense Bos zijn niet bekend.
- In de Richtlijnen voor het MERⁱⁱ (blz. 42) staat: “Schenk in de MER, voor zover van toepassing, aandacht aan de cumulatie van geluidbelasting van de weg en geluidbelasting van overige geluidsbronnen.” De cumulatie van geluidbelasting van de rijkswegen en overige bronnen (drie druk provinciale wegen in Hoevelaken en 2 spoorlijnen (28 treinen per uur) is nog niet berekend.

Het is echt **onbegrijpelijk** dat aan de westkant van de A28 ten noorden van het Knooppunt in gemeente Amersfoort een geluidsscherm van 9 tot 11 meter hoog nodig was in 2007, terwijl met meer verkeer in 2030, aan de oostkant van dezelfde weg in Hoevelaken, het Hoevelakense Bos en Holkerveen geen bescherming, volgens RWS, nodig is.

3. Voorgaande en Huidige situatie

3.1. Ligging van Hoevelaken, Het Hoevelakense Bos en Holkerveen

- Hoevelaken, Hoevelakense Bos en Holkerveen liggen aan de oostkant van de A28 in de oksel van de A1 en A28 in Gemeente Nijkerk en Provincie Gelderland. Er zijn enkele huizen aan de oostkant van de A28 die liggen in Gemeente Amersfoort.
- De heersende wind komt vanuit het westen / zuidwesten en voor > 270dagen per jaar, waardoor de bewoners de geluidsoverlast horen van het knooppunt (23 rijbanen) en van beide rijkswegen en beide spoorlijnen (28 treinen per uur).
- Hoevelaken, Het Hoevelakense Bos en Holkerveen hebben geen enkele bescherming tegen geluidsoverlast van de rijkswegen of de spoorlijnen.

3.2. Weg wijzigingen zonder maatregelen

In de afgelopen 4-5 jaren zijn 4 wijzigingen uitgevoerd rondom het Knooppunt Hoevelaken, de A1 en A28 waardoor elke keer de geluidsoverlast is toegenomen, elke keer is de berekende toename minder dan 2dB(A) en zijn er dus geen maatregelen genomen.

3.3. Vathorst scherm

- De wijziging met de grootste invloed op de geluidsoverlast was de bouw van een geluidsmuur van 7 – 9 meter hoog aan de westkant van de A28 (om de nieuwbouw wijk van Vathorst te beschermen) waardoor de wind wordt geleid langs het scherm met een “rol effect” zodat het werkelijk effect een veel hogere geluidsbelasting is dan berekend of voorspeld.ⁱⁱⁱ

- In de berekeningen van de geluidsbelasting op de huizen wordt geen rekening gehouden met dit effect, met de sterkte van de wind en met de 23 rijbanen van het knooppunt.
- In het “Bestemmingsplan A28 aansluiting Vathorst-Corlaer 2006” van de Gemeente Amersfoort staat: *“Het geluidsscherm heeft een “tijdelijke” karakter omdat op termijn (2025) een verbreding van de A28 wordt verwacht. Opdracht gever van het tijdelijke scherm is het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst”* Maar tot nu toe is er in de plannen van RWS voor de verbreding van de A28 ten noorden van het Knooppunt geen enkele sprake van het weghalen, verplaatsen of vervangen van het scherm.
- Zelfs de Gemeente Amersfoort geeft toe dat: *“De Wet geluidhinder stelt generieke grenswaarden vast waarbij gebruik wordt gemaakt van statische gegevens over hinderlijkheid. Mensen herkennen zich niet altijd in de theoretisch bepaalde waarden en geven aan dat de geluidsoverlast in de praktijk erger is. De klachten over de reflectie van verkeerslawaai als gevolg van de schermen bij Vathorst van bewoners van de Nijkerkerstraat en de kern van Hoevelaken is daar een voorbeeld van.”*
- Het is echt onbegrijpelijk dat aan de westkant van de A28 ten noorden van het Knooppunt in gemeente Amersfoort een geluidsscherm van 7 tot 9 meter hoog nodig was in 2007, terwijl met meer verkeer in 2030, aan de westkant van de zelfde weg geen bescherming nodig is in de gemeente Nijkerk, volgens RWS.

3.4. Vernietiging van Amersfoort Bestemmingsplan A28 aansluiting Vathorst-Corlaer^{iv}

In 2007 is het bestemmingsplan vernietigd door de Raad van State omdat *“ de geluidsbelasting op de woning van appellanten ten gevolge van de rijksweg A28 (oostkant ten noorden van het Knooppunt) in de huidige situatie reeds 63,27 dB(A) tot 66,97 dB(A) bedraagt. Uit het bestreden besluit blijkt niet waarom verweerder van mening is dat een toename van geluidsbelasting, hoe gering ook, onder die omstandigheden desondanks aanvaardbaar is.”* Na de vernietiging van het bestemmingsplan is geen actie genomen door de Gemeente Amersfoort om de situatie te verbeteren. Gezien het feit dat de Raad van State het bestemmingsplan vernietigd heeft van wege een toename in geluidsbelasting op huizen met een al te hoge geluidsbelasting is de kans groot dat de Raad van State de plannen van RWS zal vernietigen als geen beschermende maatregelen worden genomen langs de oostkant van de A28 van wege de te hoge geluidsbelasting daar.

3.5. Berekende geluidsoverlast aan de oostkant van de A28 ten noorden van het knooppunt^v

In diverse rapporten van de Gemeente Amersfoort van 2006 - 2011 is de verwachte geluidsoverlast in 2020 in de huidige situatie (dus zonder verbreding van de A28 en zonder reconstructie van het Knooppunt) gerapporteerd. Aan de oostkant van de A28 ten noorden van het knooppunt over een lengte van 3.5 kilometer en binnen een zone van 400m langs de snelweg staan er 12 huizen met een geluidsbelasting boven 65dB en 5 huizen met een geluidsbelasting boven 70dB. Er is hier geen enkele geluidsbescherming. In deze berekening is geen rekening gehouden met de heersende wind zoals onder punt 3.3 is uitgelegd. Ter vergelijking, langs de A28 ten zuiden van het knooppunt Hoevelaken over een lengte van 18.4 kilometer en binnen en 600m zone langs de snelweg zijn er alleen 5 huizen met een geluidsbelasting van boven 65 dB. Dus relatief gezien zijn er veel meer huizen met een te hoge geluidsbelasting langs de A28 ten noorden van het knooppunt (1 huis per 290 meter) dan ten zuiden van het knooppunt, (1 huis per 3.7 kilometer) maar volgens Rijkswaterstaat is er wel geluidsbescherming nodig ten zuiden van het knooppunt maar niet ten noorden van het knooppunt.

3.6. Analyse van Geluid Productie Plafonds in Gelderland.

Door de Stichting Hoevelaken Bereikbaar en Leefbaar (SHB&L) is een analyse^{vi} gemaakt van de voor geluidsoverlast relevante gegevens van woongemeenschappen die liggen

binnen ongeveer één kilometer van een rijksweg in de Provincie Gelderland. De bevindingen in het rapport zijn goedgekeurd door RWS. De belangrijkste conclusies zijn:

- **Hoevelaken** heeft het referentie punt met de **hoogste GPP** van alle woongemeenschappen in Gelderland. **Holkerveen** komt op **plaats 3**.
- **Holkerveen (Nijkerk)** heeft de hoogste **gemiddelde** GPP waarde van alle woongemeenschappen in Gelderland

	Rijksweg	Hoogste GPP	Gemiddelde GPP
Hoevelaken	A1	72.4	68.3
Holkerveen	A28	71.4	70.8

Ter vergelijking:

	Rijksweg	Hoogste GPP	Gemiddelde GPP
Apeldoorn	A50	68.8	68.2
Nijmegen	A73	66.4	58.8
Arnhem	A12	61.8	52.2
Apeldoorn	A1	61.4	60.1

Let op: 3dB = verdubbeling van geluidsbelasting

- Hoevelaken en Holkerveen hebben **geen bescherming** tegen het verkeerslawaai door middel van geluidsschermen of -wallen, terwijl andere gemeenschappen in Gelderland met minder verkeer en lagere GPP's wel bescherming hebben.
- De A1 langs Hoevelaken en de A28 langs Holkerveen zijn de **allerdrukste rijkswegen** langs een woongemeenschap in Gelderland zonder geluidsbescherming.
- De A1 bij Hoevelaken heeft ook het **grootste aantal zware voertuigen** (samen met de A50 bij Ewijk, Herveld, Heteren en Valburg).

	Rijksweg	Schermb	Totaal verkeers intensiteit per dag	Totaal zware voertuigen per dag (= 10 maal meer geluid dan auto's)	Hoogste GPP
Hoevelaken	A1 (+A28)	Geen	(A1)131019	13509	72.4
Holkerveen	A28	Geen	94672	4893	71.4
Scharsbergen	A12	Schermb	128612	11036	66.2
Nijkerk	A28	Schermb	94636	4893	65.5
Niftrik	A50	Schermb	90291	5202	62.7
Apeldoorn	A1	Schermb	86261	5589	98.8
Groendal	A50	Schermb	84158	9104	64.4

- **Hoevelaken ligt 1.17km van het middelpunt van het knooppunt** en aan de ongunstigste zijde van één van de drukste knooppunten in Gelderland (nr. 4), het heeft geen schermen terwijl alle andere gemeenschappen in een vergelijkbare situatie wel schermen hebben (behalve Hattem)

- **7 van de 9 woongemeenschappen met geluidsbescherming in de oksel van een knooppunt in Gelderland hebben minder verkeer dan bij Hoevelaken of liggen verder van het knooppunt.**

Met de komende reconstructie van Knooppunt Hoevelaken ligt er nu een kans om Hoevelaken en Holkerveen te beschermen tegen het overmatige verkeerslawaai, zoals dat nu bestaat. Daarmee wordt de huidige zeer ongunstige situatie rechtgezet en wordt de situatie vergelijkbaar met die van veel andere woongemeenschappen in Gelderland die wel in redelijke mate zijn beschermd.

Zoals de bovenstaande gegevens aantonen is de geluidsbelasting in Hoevelaken en Holkerveen uitzonderlijk slecht in vergelijking met andere gemeenschappen in de Provincie Gelderland. **Als er schermen worden geplaatst om de GPP's en geluidsbelasting bij Hoevelaken te verlagen wordt dit echter geen precedent voor Gelderland maar een correctie van de huidige slechte situatie.**

3.7. Analyse van Geluid Productie Plafonds in Planstudie Knooppunt Hoevelaken gebied

Ook binnen het planstudie Knooppunt Hoevelaken gebied (van Baarn naar Bunschoten) en van Nijkerk tot afslag Maarn) heeft Hoevelaken en Holkerveen de hoogste GPP (72.4) en de hoogste gemiddelde GPP (70.8). De GPP's langs de A28 ten zuiden van het Knooppunt bij Rustenburg, Dorrestein en Schuilenberg (gemeente Amersfoort) zijn op dit moment ook hoog (71.6 tot 70.4) maar deze GPP's worden verlaagd in het kader van de huidige (O)WAB van de A28. Bovendien zijn hier schermen aanwezig, die verhoogd worden, of schermen die zijn gepland. Alle andere GPP's in het planstudie gebied zijn aanzienlijk lager.

3.8. Berekening van GPP's en geluidsbelasting op huizen

De rekenmethodiek om het geluidsniveau op de GPP=punten te berekenen, SILENCE is een vereenvoudigde rekenmethodiek ten opzicht van de gebruikelijke methodiek ((SRM2 in RMG-2012) voor geluidsbelasting op gebouwen. Door de toegepaste vereenvoudigingen (b.v. geen helling- en optrek toeslag, maximaal 1 reflectie, bij absorberende schermen geen reflectie bijdrage in rekening gebracht) worden de berekende GPP's zeer waarschijnlijk lager dan de werkelijkheid.

3.9. Klachten van omwonende rondom Knooppunt Hoevelaken

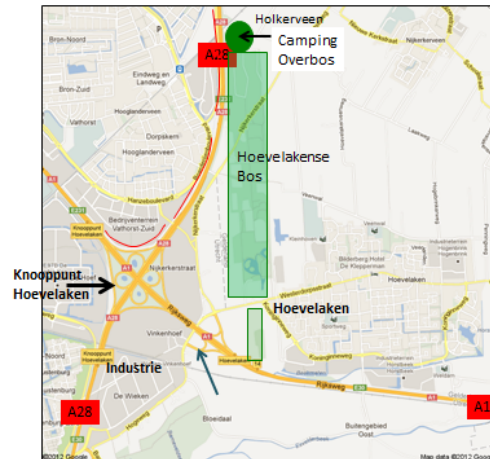
- RWS heeft een omgevingsonderzoek uitgevoerd onder omwonenden en bedrijven rond Knooppunt Hoevelaken over de leefomgeving en wat men belangrijk vindt in relatie tot de toekomst plannen. De voornaamste bevinding was:
 - *“Vermindering van geluidsbelasting door snelwegverkeer, verbetering van luchtkwaliteit en handhaving van de aansluiting Hoevelaken op de A1; dat zijn voor zowel bewoners als bedrijven de belangrijkste onderwerpen bij de toekomstplannen van het knooppunt Hoevelaken.”^{vii}*
- SHB&L heeft ook een petitie uitgevoerd in Hoevelaken en Holkerveen en 1100 bewoners hebben hun steun gegeven aan de Stichting voor een stillere leefomgeving.
- De Gemeenteraad van Nijkerk heeft in 2008 toegegeven dat er veel klachten zijn en dat actie moet worden ondernomen.^{viii}
- Rijkswaterstaat rekent het behandelen van klachten tot hun taak. Herhaaldelijke klachten over een specifieke situatie kunnen de betrokken Inspectie aanleiding geven om bij de beheerder om informatie te vragen en in gesprek te gaan over mogelijke oplossingen van knelpunten. Tot nu toe zijn er geen enkele aanwijzing dat RWS zal trachten om oplossingen te vinden voor de veel geluidsklachten.

3.10. Hoevelakense Bos en Camping Overbos

Het Hoevelakense Bos en Camping Overbos grenzen direct aan de oostkant van de A28.

Het Hoevelakense Bos is eigendom van Stichting Geldersch Landschap en is in zijn geheel aangewezen als Rijksmonument ter bescherming van de bijzondere monumentale betekenis. Verder is het Hoevelakense Bos van grote natuurwetenschappelijke betekenis en vervult een onmisbare functie voor omwonenden om er "rustig" te kunnen wandelen en fietsen.

Bovendien vormt het gebied de ecologische schakel tussen het Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland en de gebieden Bloeidaal in Amersfoort en de Schammer in Leusden. Door de verstedelijking van de gemeenten Amersfoort en Nijkerk neemt de druk op het buitengebied sterk toe.

Geldersch Landschap^{ix} heeft een verzoek ingediend bij RWS voor geluidswerende voorzieningen ten behoeve van het Hoevelakense Bos zodat wandelaars en fietsers rust wordt gegund als mede dat er geen biotoopverlies en rustverstoring van vogels plaatsvindt.

100,000 bezoeken per jaar vanuit de omgeving wijzen het belang van het Hoevelakense Bos voor recreatie en voor ontspanning. De huidige geluidsbelasting in het bos is heel vaak boven 65dB – 70dB waardoor rustig genieten en ontspannen niet mogelijk is. Het is het enige openbaar toegankelijke recreatie gebied in Hoevelaken.

16000 mensen per jaar, vooral families met kinderen, genieten van de recreatie mogelijkheden van Camping Overbos maar gezien de ligging van de Camping is ontspannen steeds moeilijker vanwege de geluidsoverlast van de A28.

3.11. Luchtverontreiniging in Hoevelaken en Holkerveen^x

In opdracht van de gemeente Nijkerk zijn in deze gemeente vanaf januari 2011 gedurende één jaar door Bureau Milieumetingen van de Provincie Gelderland luchtkwaliteitsmetingen uitgevoerd. De resultaten zijn: (citaat uit het rapport)

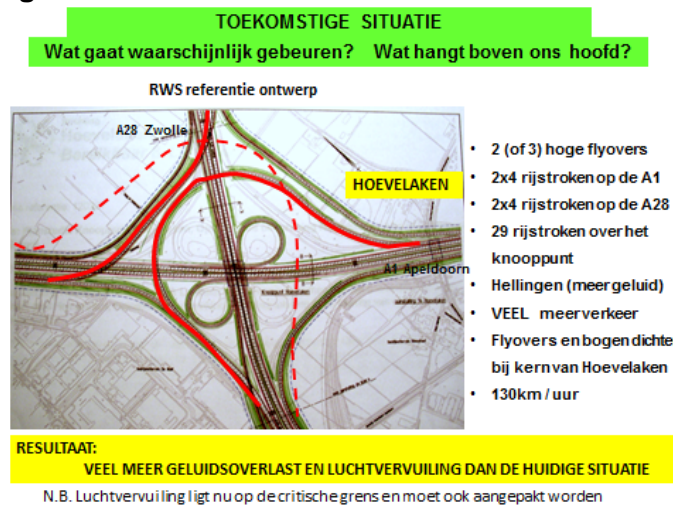
- *De jaar gemiddelde grenswaarde voor NO₂ tot 1 januari 2015 (60µg/m³) wordt op geen van de locaties overschreden.*
- ***Bij een gelijkblijvende situatie zal op één locatie de jaar gemiddelde grenswaarde vanaf 1 januari 2015 (40µg/m³) worden overschreden en op een andere locatie zal het gelijk aan de grenswaarde zijn. Hier kan in de toekomst mogelijk een overschrijding van de wettelijke eis optreden.*** (Beide locaties zijn bij woonhuizen aan de oostkant van de A28 ten noorden van het knooppunt)
- *Voor fijnstof PM10/PM2.5 het jaargemiddelde grenswaarde die geldt vanaf 11 juni 2011 (40µg/m³) wordt niet overschreden maar het aantal overschrijdingsdagen benadert de wettelijke eis.* (Meet punt bij een woonhuis aan de oostkant van de A28 ten noorden van het knooppunt)
- ***Bij een toenemende verkeersintensiteit en/of verhoogde achtergrondconcentratie kan in de toekomst mogelijk niet aan de wettelijke eis voldaan worden.***

Gezien de bovenstaande resultaten is het zeer waarschijnlijk dat de milieu eisen al in 2015 worden overschreden en zeker na het voltooiën van de reconstructie met meer verkeer. (eind citaat)

In de Milieu Beleidsplan van Gemeente Nijkerk 2009 – 2012^{xi} staat echter “Nijkerk is in overleg met andere overheden over de lucht- en fijnstof-problematiek rondom de rijkswegen A1 en A28 om tot oplossingen te komen. Nijkerk is daarmee nauw betrokken bij de planvorming Knooppunt Hoevelaken van Rijkswaterstaat. Dit biedt kansen voor verbetering van de luchtkwaliteit en vermindering van verkeerslawaaï.’

Geluidsbescherming helpt ook omwonende te beschermen tegen luchtvervuiling en daarom is het van belang dat geluidsschermen worden geplaatst langs de A28 en langs de A1 rondom Hoevelaken.

4. Toekomstige situatie na reconstructie van Knooppunt Hoevelaken met wettelijke doelmatige maatregelen

- Op basis van een mogelijke oplossing (basisontwerp) en op basis van huidige techniek m.b.t. stille wegdekken zijn de geluidseffecten en wettelijk doelmatige maatregelen voor 2030 in beeld gebracht.^{xii}
- Door verbreding/aanpassingen rijkswegen én groei verkeer ontstaat in 2030 een overschrijding van het GPP van 0,3 – 1,2 dB.
- De wettelijke doelmatige maatregelen die gepland zijn, zijn:
 - Toepassing van dubbellaags ZOAB
 - Langs de A1 bij Hoevelaken en Terschuur is een geluidsscherm gepland van maximaal 5 meter hoog.
 - **Aan de oostkant van de A28 tussen het Knooppunt en afslag Corlaer ten noorden van het knooppunt zijn GEEN schermen gepland.**
 - Op de westkant van de A28 ten zuiden van het Knooppunt worden over bijna de hele lengte schermen geplaatst.
 - Schermen worden ook gepland langs de Industrie terrein de Wieken en langs het natuurgebied de Schammert, ondanks dat er hier geen/weinig huizen staan.
 - De gevolgen van een 3rd fly-over (A28 Utrecht naar A1 Amsterdam) voor de geluidsoverlast in Hoevelaken en Het Hoevelakense Bos zijn niet bekend.

Huidige + gepland "wettelijke doelmatige" schermen en Gemiddelde GPP (2008) in Planstudie Knooppunt Hoevelaken gebied

In feite, worden er overall schermen geplaatst of verhoogd in het heel gebied behalve aan de oostkant van de A28 ten noorden van het Knooppunt, langs Hoevelaken, Het Hoevelakense Bos en Holkerveen, terwijl hier de GPP's het hoogste zijn en de geluidsoverlast nu al boven de maximale waarde is.

Volgens de berekeningen voor 2030 van RWS, blijkt dat dat geluidswerende schermen nodig zijn op bijna alle wegvakken rondom knooppunt Hoevelaken behalve van het wegvak A28 knooppunt-Nijkerk Oostelijke kant – die zijn niet doelmatige volgens RWS.

70,8 dB als geluidproductieplafond en 70dB als belasting op huizen en recreatie gebieden is blijkbaar een acceptabel niveau voor de wetgever ondanks de streefwaarde in de wet van 50 dB en de als maximum aangegeven waarde van 65 dB.

70 dB is vrijwel een **verviervoudiging van de geluidsbelasting** ten opzichte van 65 dB (de gestelde maximum waarde) en t.o.v. 50 dB (de streefwaarde) **zelfs 32 x zo sterk en toch is geen bescherming nodig, volgens RWS.**

Gelijkheidsbeginsel

Alle woonkernen en natuurgebieden in het gebied van Planstudie Knooppunt Hoevelaken in Amersfoort en Leusden al geluidsbescherming hebben of krijgen, en er zelfs extra voorzieningen zijn gepland voor additionele bescherming ook waar de geluidsbelasting laag is en binnen wettelijke normen, blijft het genoemd gebied langs de oostkant van de A28 bij Hoevelaken verstoken van enige bescherming, buiten het dubbele ZOAB die in het plan wordt voorzien. En dat terwijl de GPP's in het gebied de hoogste zijn van de heel planstudie gebied en huizen hebben een geluidsbelasting van 65 – 70dB en de dubbele ZOAB niet tot enige verbetering leidt, maar slechts de toename door meer verkeer compenseert.

Hier is dus duidelijk **een situatie van ONGELIJKHEID** dat, naar onze mening, bij de reconstructie van het Knooppunt dient te worden rechtgezet.

Dit aspect van ongelijkheid wordt verder gevoed door het feit dat voor de nieuwbouw wijken, zoals Amersfoort/Vathorst, stringente eisen zijn voor milieubescherming terwijl bij de totale ombouw van het Knooppunt de opdrachtgever (RWS) zich verschuilt achter argumenten van een bestaande situatie.

Er is straks echter feitelijk sprake is van een geheel nieuwe situatie waarvoor naar onze mening de bepalingen in nieuwe wetgeving SWUNG 1 dienen te worden aangehouden. Doelstelling daarin is om de geluidsbelasting in woongebieden terug te dringen tot < 50 dB.

5. Doelstelling van de geluidshinder wet – SWUNG^{xiii}

De nieuwe regels zijn:

- Het huidige geluidsbelasting (2008) in een gebied (+1.5dB) = GPP wordt gehanteerd als de norm voor dat gebied – dus geen verbetering maar meer verslechtering
- Als berekend geluid <65dB is, hoeft RWS NIETS te doen, volgens de wet als het GPP niet verhoogd wordt
- Als berekend geluid >65dB is, en de GPP worden niet verhoogd en maatregelen niet doelmatig zijn, dan gaan de GPP's omhoog of huizen worden gesaneerd.

De Minister heeft opdracht gegeven om het minimum wat wettelijk verplicht is te doen. Dus de geluidsbelasting in Hoevelaken en Holkerveen, een van de slechtste in Gelderland, wordt niet verbeterd. In feite zal de geluidsoverlast langs de A28, waar een aantal huizen al jaren een geluidsbelasting van boven 65dB tot 70dB hebben,, zonder maatregelen, toenemen (huidige geluidsbelasting+ 1.5dB).

In de Memorie van Toelichting wordt de doelstelling van SWUNG vastgelegd:

- *Het bevoegd gezag stelt een geluidproductieplafond op een zodanige waarde vast dat de geluidsbelasting die de geluidsgevoelige objecten vanwege de betrokken weg of spoorweg ondervinden, de voorkeurswaarde niet overschrijdt.*
- *Vaststelling van een geluidproductieplafond dient in beginsel niet te leiden tot een geluidsbelasting boven de voorkeurswaarde.*
- *In principe zullen geluidsbelastingen lager of gelijk aan de voorkeurswaarde moeten zijn.*
- *De doelstelling of ambitie van de wet is de geluidshinder te verminderen.*
- Staatssecretaris Atsma heeft in zijn antwoorden aan de Tweede Kamer op 9 juni 2011 herhaaldelijk gezegd wat de doelstelling van de wet geluidsreductie is. Hij verwacht 30% minder geluidshinder (binnen 10 jaar).

De doelstelling van SWUNG en geluidsvermindering wordt onmogelijk gerealiseerd als de Minister I & M / RWS van plan zijn om de huidige geluidsniveaus +1.5dB te handhaven in het basis (eisen) pakket. Voor een omvangrijk rijksproject zoals Planstudie Knooppunt Hoevelaken moet het Rijk verplicht zijn om de doelstellingen van zijn eigen wetten uit te voeren.

Volgens Artikel 11.30 #1 in de nieuwe wet SWUNG “*Het bevoegd gezag stelt een geluidproductieplafond op een zodanige waarde vast dat de geluidsbelasting die de geluidsgevoelige objecten vanwege de betrokken weg of spoorweg ondervinden, de voorkeurswaarde niet overschrijdt.*” De voorkeurswaarde is 50dB.

Volgens de definitie in de nieuwe wet SWUNG “*de voorkeurswaarde geeft aan welke geluidsbelasting aldaar bij voorkeur niet wordt overschreven*”.

De huidige geluidsbelasting in Hoevelaken is 60-70 dB (officiële getallen uit bestemmingsplannen van Amersfoort). Dus kunnen wij concluderen dat de voorkeurswaarde wel degelijk wordt overschreden en dat maatregelen getroffen moeten worden om het geluidproductieplafond te verlagen tot de voorkeurswaarde.

In SWUNG 1 wordt aangekondigd dat ook “de hoogste geluidbelastingen langs rijksinfrastructuur aangepakt zal worden; voor rijkswegen zijn dit woningen met een geluidsbelasting van 65 DB of meer”. Maar ook dat blijkt niet waar te zijn.

Zoals aangegeven vinden wij het verbijsterend dat 70 dB blijkbaar een geaccepteerd niveau van geluidsbelasting is als dat niveau nu al bestaat...terwijl gebieden met een lager geluidsbelasting krijgen nog meer bescherming. Dit kan dus binnen de wet SWUNG 1! Maar het is echter niet acceptabel voor de bewoners in dit gebied met te hoog geluidsbelasting en het is niet acceptabel voor hun gezondheid.

Wij zijn ervan overtuigd dat bij een omvangrijk project zoals het Knooppunt Hoevelaken Project, het Rijk verplicht is om aan het principe en aan de doelstelling van de wet te voldoen en een geluidsbelasting lager of gelijk aan de voorkeurswaarde te hanteren in het basis (eisen) pakket als ambitie en doelstelling. Met andere woorden: geluidreducerende maatregelen mogen/moeten opgenomen worden in het eisenpakket en mogen niet beschouwd worden, per definitie, als “bovenwettelijk.” Net zoals nieuwbouwwijken niet gebouwd mogen worden met een geluidsbelasting boven de voorkeurswaarde, moet het ook een regel zijn dat omvangrijke rijksprojecten niet uitgevoerd mogen worden als de geluidsbelasting na uitvoering van het project hoger is dan de voorkeurswaarde! Dit principe is ook gehanteerd bij de nieuwe weg A74.

6. Doelstelling van reconstructie van Knooppunt Hoevelaken

De doelstelling van planstudie Knooppunt Hoevelaken zoals vermeld in de Start notitie van RWS en getekend door de Minister zijn:

- Betere doorstroming
- Verbetering van de leefbaarheid
- Verwerking van meer verkeer.

De SHB&L is het eens met deze doelstellingen, maar de leefbaarheid wordt niet verbeterd als de huidige RWS voorstellen worden gehandhaafd, als er geen geluidschermen worden geplaatst langs de A28, als de huidige geluidsbelasting van huizen langs de A28 ten noorden van het knooppunt gehandhaafd blijft tussen 60dB en 70dB, en als er geen mogelijkheid is om te ontspannen en te recreëren in een rustige omgeving. Als één van de doelstellingen niet wordt gehaald dan heeft het project gefaald.

Verbetering van de leefbaarheid is een doelstelling van de Planstudie en moet als zodanig opgenomen worden in het eisen pakket.

7. Doelmatigheid

In de wet zelf, in de Memorie van Toelichting^{xiv} en ook in de antwoorden van secretaris Atsma aan de Tweede Kamer wordt gesproken over doelmatigheid.

De reconstructie van Knooppunt Hoevelaken is een omvangrijk project dat pas in 2020 klaar zal zijn. Het zal zeker doelmatig, efficiënter en goedkoper zijn om tijdens de reconstructie extra geluidreducerende maatregelen te treffen en te anticiperen op een verwachte verkeersgroei in de verdere toekomst.

Het geluidsoverlast probleem van Hoevelaken en Holkerveen, vooral langs de A28 moet sowieso opgelost worden.

8. Gezondheid

In antwoorden aan de Tweede Kamer over de nieuwe wet heeft Staatssecretaris Atsma^{xv} gezegd “*SWUNG is om meerdere redenen een buitengewoon belangrijk dossier. Ik kan dat niet genoeg herhalen. Het gaat daarbij om **gezondheidseffecten** zoals hinder in algemene zin, slaapverstoring, hoge bloeddruk et cetera. Kortom, alles wat het gevolg kan zijn van te veel druk afkomstig van geluid. Het gaat ook om de vraag hoe wij kunnen werken aan een betere leefomgeving voor eenieder.*”

Als de huidige geluidsniveaus worden gehandhaafd dan is er geen sprake van “werken aan een betere leefomgeving”.

Zowel de Wereld Gezondheid Organisatie en de Ministerie Volksgezondheid en Ministerie I & M bevestigen:

Bewezen effecten van geluid op gezondheid:

- > 42 dB - Slaapverstoring
- > 50 dB - Leerverstoring
- > 50 dB - Verhoging bloeddruk
- > 60 dB - Verhoogde risico voor hartinfarct

De voorkeurswaarde van 50dB in de wet geluidhinder is gesteld omdat boven 50dB deze ernstige gezondheidsproblemen kunnen optreden.

Een aantal jaren geleden heeft op de website van de toenmalige Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer het volgende gestaan:

'Auto's, vliegtuigen, schepen, bulldozers en landbouwwerktuigen stoten grote hoeveelheden CO₂, fijn stof en stikstofoxiden uit. Deze uitstoot draagt bij aan de klimaatverandering en is slecht voor de gezondheid. Het maakt het wonen in de buurt van een drukke snelweg ongeveer even ongezond als het meeroken van 17 sigaretten per dag. Jaarlijks sterven mogelijk 18.000 mensen voortijdig door de vervuilde lucht die ze inademen. Ook geluid is een belangrijk bron van gezondheidsschade bij mensen die vlak langs wegen of spoorwegen wonen.'

De bewoners van Hoevelaken en Holkerveen hebben al jaren te maken met een geluidsbelasting ver boven de voorkeurswaarde en met luchtkwaliteit op de grens van de maximale toegestaan waarden. Als er geen bovenwettelijke maatregelen worden genomen, wordt de situatie niet verbeterd maar juist verslechterd.

Referenties

i

http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/MilieuZaken/geluid_en_geluidsschermen/121107%20RWS-1897437-v1-Presentatie_geluid_Hoevelaken_7_november_2012.pdf

ii

http://www.ikgaverder.nl/media/userfiles/media/documenten_module/3.%20Planstudie%20Oknooppunt%20Hoevelaken/MER%201e%20fase%20knooppunt%20Hoevelaken%20-%20richtlijnen.pdf

iii

<http://www.hoevelakenbereikbaar.nl/vathorst/geluidhinder-ten-gevolgen-van-vathorst-scherm4>

-
- iv Uitspraak van Raad van State Zaak nummer 200607722/1 dd 13 juni 2007:
http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/Vathorst/A28%20aansluiting%20Corlaer/20070613_UitspraakRaad%20_van_Staten.pdf
- v
http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/MilieuZaken/Geluid_lawaai/Geluidsbelasting%20van%20huizen%20langs%20de%20A28%20tussen%20Utrecht%20en%20Corlaer.pdf
- vi Analyse van GeluidProductiePlafonds (GPP's), geluidsschermen/wanden en verkeersintensiteiten in de Provincie Gelderland, in verband met de komende reconstructie van het knooppunt Hoevelaken. Rapport nr.120828
http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/MilieuZaken/geluid_en_geluidsschermen/120828%20Analyse%20van%20GeluidProductiePlafonds%20in%20Gelderland.pdf
- vii
http://www.rijkswaterstaat.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2012/mei2012/resultaten_omgevingsonderzoek_knooppunt_hoevelaken_bekend.aspx
- viii
http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/Vathorst/Geluidhinder%20A28%20ten%20gevolgen%20van%20Vathorstschermr/20080529_Gem_Nijkerk_raadsvoorstel.pdf
- ix
<http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/Knooppunt%20Hoevelaken/eisen%20en%20wensen%20pakket/121008%20Gelderse%20Landschap%20aan%20gemeenteraad..pdf>
- x
<http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/MilieuZaken/luchtkwaliteit/Luchtmetingen%20gemeente%20Nijkerk%20jaarrapportage%202011.pdf>
- xi
http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/MilieuZaken/Milieuplannen_rapportage_GemNijkerk/Milieubeleid_Nijkerk_2009_2012.pdf
- xii
http://www2.hoevelakenbereikbaar.nl/MilieuZaken/geluid_en_geluidsschermen/121107%20ORWS-1897437-v1-Presentatie_geluid_Hoevelaken_7_november_2012.pdf
- xiii SWUNG 1 (document no 32252 nr 2 en 32625 nr 2 en A), de Memorie of Nota van Toelichting over de wet (document no 32252 nr 3 en 32625 nr 3), de oordeel van de Raad van State over de wet (document no 32252 nr 4) en de antwoorden van Staatssecretaris Atsma op vragen van de Tweede Kamer (9 juni 2011 TK 91) over de doelstelling van de wet.
- xiv SWUNG 1 (document no 32252 nr 2 en 32625 nr 2 en A), de Memorie of Nota van Toelichting over de wet (document no 32252 nr 3 en 32625 nr 3), de oordeel van de Raad van State over de wet (document no 32252 nr 4) en de antwoorden van Staatssecretaris Atsma op vragen van de Tweede Kamer (9 juni 2011 TK 91) over de doelstelling van de wet.
- xv Antwoorden van Staatssecretaris Atsma op vragen van de Tweede Kamer (9 juni 2011 TK 91) over de doelstelling van de wet.